

1.	
2.	
3.	
4.	
Σ	

Prvi kolokvijum iz **Elektrotehnike I**

Ime i prezime: _____

Broj indeksa: _____

Napomena: Na ovom delu ispita imate četiri grupe pitanja. Tačan odgovor na svako pitanje iz prve grupe vredi 1 poen (ukupno 10 poena), iz druge grupe 8 poena (ukupno 32 poena), iz treće grupe 15 poena (ukupno 30 poena) i iz četvrte grupe 28 poena..

I GRUPA

Napisati jedinice za:

$\vec{E}$ _____ ϵ_0 _____ $\vec{D}$ _____ η _____ $\vec{P}$ _____
 ϕ _____ q' _____ A _____ ϵ _____ U _____

II GRUPA

2.1. Potencijal, u odnosu na referentnu tačku u beskonačnosti, sistema od N tačkastih opterećenja u vakuumu u proizvoljnoj tački prostora određuje se kao

$$\mathbf{a}^* \phi = \sum_{i=1}^N \phi_i \quad \mathbf{b}^* \phi = \frac{1}{4\pi\epsilon_0 r} \sum_{i=1}^N Q_i \quad \mathbf{v}^* \phi = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N \phi_i \quad \mathbf{g}^* \phi = \frac{Q}{4\pi\epsilon_0} \sum_{i=1}^N \frac{1}{r_i} \quad \mathbf{d}^* \phi = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \sum_{i=1}^N \frac{|Q_i|}{r_i}$$

2.2. Ako se poluprečnik obe elektrode sfernog kondenzatora kapacitivnosti C smanji dva puta, kapacitivnost novodobijenog kondenzatora C_1 je

$$\mathbf{a}^* C_1 = 4C \quad \mathbf{b}^* C_1 = 2C \quad \mathbf{v}^* C_1 = C \quad \mathbf{g}^* C_1 = C/2 \quad \mathbf{d}^* C_1 = C/4$$

2.3. Energija kondenzatora sa dielektrikom dielektrične konstante $\epsilon = \epsilon_r \epsilon_0$ određuje se kao

$$\mathbf{a}^* W = \frac{\epsilon}{2} QU \quad \mathbf{b}^* W = \frac{\epsilon_r}{2} QU \quad \mathbf{v}^* W = \frac{1}{2} QU \quad \mathbf{g}^* W = \frac{1}{2\epsilon_r} QU \quad \mathbf{d}^* W = \frac{1}{2\epsilon} QU$$

2.4. Usamljena sfera poluprečnika a u vakuumu opterećena je naelektrisanjem Q stalne površinske gustine η . Referentna tačka nultog potencijala je u beskonačnosti. Intenzitet vektora električnog polja i potencijal na rastojanju $r < a$ od centra sfere su

$$\mathbf{a}^* E = 0, \phi = \frac{Q}{4\pi\epsilon_0 a} \quad \mathbf{b}^* E = \frac{Q}{4\pi\epsilon_0 r^2}, \phi = \frac{Q}{4\pi\epsilon_0 a} \quad \mathbf{v}^* E = 0, \phi = \frac{Q}{4\pi\epsilon_0 r} \quad \mathbf{g}^* E = 0, \phi = 0$$

III GRUPA

3.1. Elektrostatičko polje

$\mathbf{a}^*$ je bezizvorno

$\mathbf{b}^*$ je izvorno, pri čemu su izvori i ponori linija polja pozitivna naelektrisanja

$\mathbf{v}^*$ je izvorno, ali u određenim slučajevima može imati i bezizvornu komponentu

$\mathbf{g}^*$ je konzervativno

$\mathbf{d}^*$ uvek ima izvornu i bezizvornu komponentu

3.2. U posudu, u kojoj se nalazi ravan vazdušni kondenzator priključen na stalan napon U , naliva se ulje dielektrične konstante ϵ . Sa porastom nivoa ulja polje u vazдушnom delu kondenzatora

$\mathbf{a}^*$ opada

$\mathbf{b}^*$ ostaje nepromenjeno

$\mathbf{v}^*$ raste

$\mathbf{g}^*$ može i da raste i da opada što zavisi od dielektrične konstante

$\mathbf{d}^*$ može i da raste i da opada što zavisi od dimenzija kondenzatora

IV GRUPA

Izvesti izraz za gustinu energije elektrostatickog polja u dielektriku.